

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

ELŐFIZETESI DIJAK:
EGY ÉVRE: 30.— P FÉLÉVRE: 18.— P NEGYEÉVRE: 7.00 P
 Vállalatok, társaságok és intézmények részére egy évre
 40.— pengő, fél évre 20.— pengő.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FŐSZERKESZTŐ:
DR. KARÁCSON JENŐ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. TELEFON: 118-489
 Magyar királyi postabizományi engedélyszámja száma: 11.450

Kis hirdetések ára: egy szó 26 fillér, állást kereső előfizetők részére 13 fillér, a vastag betűvel szedett szövegnek kétszerese. A legkisebb hirdetés (10 szó) két pengő.
A hirdetések díjait előre fizetendő.
 Nagy hirdetések ára: apróhirdetési októberben másként, tetszőlegesen 30 fillér, szövegeket 78 fillér.
A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk.

Megalakult az erőteljes jobboldali kormány

Kunder Antal kereskedelemügyi, Szász Lajos iparügyi, Jurcsék Béla közellátásügyi és földművelésügyi miniszter

Az elmúlt napokban mindenki megérezte, hogy lélekzetállítónan történelmi idöket élünk át. Éreztük, hogy az események elhatározó módon jelölik ki azt az utat, amelyen az egész magyar közéletnek, azzal együtt a magyar gazdasági életnek is haladnia kell.

Az új kormány erőteljesen képviseli azt a jobboldali nemzeti politikát, amely kitörülhetetlenül él a nemzet széles rétegeinek lelkében. Bizalomteljes várakozással tekint működése elé a magyar malomipar is.

Mit vár a magyar keresztény molnáripar az új kormányzattól?

Ez a várakozás és óhajlás, mentes minden túlzástól és csupán a létérdekeit biztosító jogaira szorítkozik.

Kéri, kívánja és várja a magyar keresztény malomipar azt a pozíciót, amely őt számbeli és a teljesítőképességben is fennálló túlsúlyánál, műszaki és kereskedelmi felkészültségénél fogva megilleti.

Hisznünk és bízunk egy új tiszta helyzetben, a szebb és boldogabb magyar jövőben!

Az új magyar kormány tagjai közül Szász Lajos iparügyi, Kunder Antal kereskedelem- és közlekedésügyi, Jurcsék Béla a közellátásügyi minisztérium vezetésével is megbízott földművelésügyi miniszter és Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter azok, akik a magyar malomipar életének irányításánál, annak különböző vonatkozásaiban döntő befolyást gyakorolhatnak.

Kunder Antal kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter régi ismerőse a magyar malomiparnak. Senkisémet volt sem előtte, sem utána, aki annyit tett volna a keresztény malomiparért, mint ő. A magyar liszt kivitel ügyeinek intézése az ő minisztériumának hatáskörébe tartozik, tehát joggal remélhetjük ezen a téren megértését és messzemenő támogatását. A magyar keresztény malomipar szünet nélkül szeretettel és hűséggel gondolt rá. Most pedig, amikor újból miniszter lett, a lapunk mögött egységesen álló keresztény magyar malomipar nevében bizalommal és boldog örömmel köszöntjük őt.

Szász Lajos iparügyi miniszter is régi ismerőse a magyar malomiparnak. Határozott erélye, markáns egyénisége biztosíték arra, hogy a keresztény nemzeti irányzat maradéktalanul érvényesülni fog a magyar ipar életének minden vonatkozásában. A magyar keresztény malomipar nagyon sokat remél és vár tőle abban a biztos tudatban, hogy várakozásában és reménységében semmit sem fog csa-

latkozni. Ez a tudat és ez a hit teljesen pótol minden külön köszöntést.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszterisége nem ujság. Róla írni, érdemeit méltatni felesleges szószaporítás lenne, jobboldali érzelme, komoly jobboldali politikája a nemzet minden tagja előtt ismeretes.

Jurcsék Béla volt közellátásügyi államtitkár, a közellátásügyi minisztérium vezetésével is megbízott földművelésügyi miniszter neve valószínű fogalommal vált. Összeforrott azzal a Jurcsék-tervvel, amely alapját képezi élelmiszer-gazdálkodásunk egész rendszerének.

A magyar malomipar a termelő után leg-

fontosabb tényezője a kenyérgazdálkodásnak. Életének szabályozása nagymértékben függ a közellátási intézkedésektől. A malomipar hivatalos új vezetőségének feladata lesz a keresztény molnáripar közérdekű és jogos kívánalmainak Jurcsék Béla közellátásügyi miniszter előtt hangot adni, mert kifejezésre kell juttatni Jurcsék Béla a földművelésügyi miniszter előtt külön azt, hogy a magyar molnáripar, a legelső magyar mezőgazdasági iparág mindenkor szoros együttműködésben kíván élni a magyar mezőgazdasággal.

Nem vagyunk csodavárók. A magyar molnáripar egyedei reális dolgozó és küzdő emberek, tagjai annak a keresztény magyar társadalomnak, amelyik erejét, tudását és lelkesedését ajánlja fel segítségül abban a nehéz munkában, amely az erőteljesen jobboldali új magyar kormányzatra vár.

Dr — n — 6.

A magyar közellátási politika

— Jurcsék Béla miniszter előadása. —

A közigazgatási tisztviselők részére rendezett továbbképző tanfolyamon Jurcsék Béla miniszter nagyfontosságú előadást tartott a magyar közellátási politika alapelveiről. Ez az előadás a magyar malomipar érdeklődésére két okból tarthat számot: először is az előadó személye miatt, mert hiszen az egész ideai beszolgáltatási rend és az azon alapuló automatikus kenyérgabonaforgalom Jurcsék Béla nevéhez fűződik, másodsor azert, mert az előadásból világos képet kaphatunk az ideai beszolgáltatási rendszer alapelveiről és annak az új gazdasági évrre várható módosulásairól. Az előadás gondolatmenete a következő:

Minden ország közgazdasági politikája a gazdasági szerkezethez idomul, s ezért Magyarországon, amely bőséges mezőgazdasági termeléssel, de kevésbé fejlett ipari termeléssel és főleg szűkös ipari nyersanyagkészlettel rendelkezik, a főnehézség az ipari cikkekkel való ellátásban jelentkezik. A közellátási politika tehát szemellett kell tartsa azt a tényt, hogy a háborús viszonyok között a polgári lakosság szükségleteire a szokottnál kisebb méretű ipari termelés jut. A mezőgazdaságban is mutatkoznak hiányok a termelőeszközökben és munkaerőben, de ennek a ténynek csak másodlagos jelentősége van az élelmiszerellátás zavarában, mert a főzerep az e téren mutatkozó kiesésben a jövedelemelosztás és a vásárlóerő eltolódásait illeti.

Az ipari munkásság magasabb bérjévedelme arra vezet, hogy a lakosoknak ez a rétege táplálkozási színvonalát javítani akarja és az így jelentkező magasabb kereslet a mezőgazdasági árakra is emelőleg hat. Ugyanakkor a mezőgazdaságban is mutatkoznak hiányok a termelőeszközökben és munkaerőben, de ennek a ténynek csak másodlagos jelentősége van az

élelmiszerellátás zavarában, mert a főzerep az e téren mutatkozó kiesésben a jövedelemelosztás és a vásárlóerő eltolódásait illeti.

Az ipari munkásság magasabb bérjévedelme arra vezet, hogy a lakosoknak ez a rétege táplálkozási színvonalát javítani akarja és az így jelentkező magasabb kereslet a mezőgazdasági árakra is emelőleg hat. Ugyanakkor a mezőgazdasági lakosság is igyekszik saját élelmiszerét legalább a biológiai létminimumra növelni és ezért a mezőgazdasági termelésnek kisebb hányada kerül a piacra. Ha ehhez hozzávesszük az áruhalmozást és a termelésben beálló eltolódásokat, amelyek nem mindig a legszükségesebb cikkek előállításának irányához jelentkeznek, érthetővé válnak azok a nehézségek, amelyeket a közellátási politikanak meg kell oldania.

A háború elején legtöbb ország közellátási politikája alkalmi rendszabályokkal és tüneti kezeléssel elégedett meg, aminők az árstopp és a szigorú, de gyakorlatilag nem mindig végrehajtható forgalmi korlátozások. A háború későbbi szakaszában parancsoló szükségként jelentkezett azonban az államhatalom fokozott beavatkozása a gazdaságilag gyengébbek javára, ami a rendelkezésre álló árukészletek igazságos elosztását célozta. Minthogy azonban békeidőben is eltérők voltak a fogyasztási szokások, a fejadagok bevezetése nem mindig jelentette a legigazságosabb áruelosztást, mert hiszen a fejadagokat minden igényjogosult megvásárolja, ha az normális szükségletét meg is haladja; sokszor csak azért, hogy az árut magasabb áron továbbadja.

Bár a tüneti kezelést, vagyis a rendszeti előírásokat a közellátási politika nem nélkülözheti, az igazi megoldás mégis csak abban rejlik, hogy az államhatalom a termelésbe avatko-

A legjobb könyvek legolcsóbb beszerzési forrása

a Magyar Molnárok Lapja kiadóhivatala

Vámfeljegyzési-vámcsere könyv búzára és rozsrá	15 P	Darálási könyv (mindenfélé daráláshoz)	5 P
Vámfeljegyzési-vámcsere könyv csak búzára	12 „	Malmi melék munkák könyve (olajütéshez, hántoláshoz stb.)	5 „
Váltságköteles vámörlesek könyve	5 „	Pénztárkönyv	5 „
Gabonarakárkönyv	5 „	Alkalmazottak fizetési és szabadság könyve	8 „
Örleményraktárkönyv	5 „	Munkás- és bérjegyzék-könyv	8 „
Örleési (malter) könyv	5 „	Malmi munkarend (3 drb. ára kérvénymintával)	3 „
Tárolási könyv	5 „	Munkabérhirdetmény	1 „
Tárolási folyószámlakönyv	5 „	„Az új gabona- és örleési rendeletek” című könyv még néhány példányban kapható	4.50
Az új forgalmiadó rendelet malomipari vonatkozással c. könyv	8.50		

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14.

zik be és minden egyes termelőt arra a munkára és termelési tevékenységre kötelez, amely a közellátás érdekében legjobban megfelel. Kötelezi továbbá a termelőt arra, hogy termékeinek megfelelő hányadát piacra vigye.

Mint más államok közellátási politikája, Magyarországé is nyomon követte ezeket a fejlődési fázisokat és a most folyó gazdasági éven történt át a tüneti kezelésről a szerves megoldásra. Az új beszállítási rendszer, amely a jövő gazdasági éven is érvényben marad, szakított a korábbi elvekkel és nem csupán az egyes üzemekben mutatkozó felesleget kívánja megfogni, hanem az egész közgazdaság szükségletéből kiindulva a kellő élelmiszermennyiség előállítását és piacrahozatalát törekszik kikényszeríteni. A próbaév nagyobbik fele már eltelt és nyert tapasztalatok alapján joggal állapítható meg, hogy az új rendszer nemcsak a gazdákat, de a fogyasztók szempontjainak is teljesen megfelel s a kezdeti nehézségeket már kiküszöbölte.

Törődjünk a kismalmokkal és a vizimalmokkal

Laptársunk, a Kolozsváron megjelenő *Molnár Lapja* március 18-i számában olvassuk, hogy a Magyar Fővárosi Malomgyógyászati Társaság terjesztett elő a malomipar racionalizálására, ebben a javaslatban a következőket írja:

„Elvi okból s főleg a közellátási visszaélések gyökeres megelőzése érdekében kívánatosnak látszik a vasmórlés jelenlegi rendszerének megszüntetése vagy alapos átalakítása és a termelői lisztzükségletnek a kereskedelmi őrlés útján való kielégítése.”

Az őrlési kontingensek megállapításával kapcsolatosan, amely őrlési kontingensekbe a terv elfogadása esetén a vasmórlés is beletartozna, így ír a fővárosi malmok érdekképviselete:

„A vasmórlésnek a fenti 4. pont szerinti revíziója esetén a termelői lisztzükséglet ellátásából tagalmi igényt tartanak a részarányos hányadra.”

A Magyar Fővárosi Malomgyógyászati Társaság már régóta tudomással bír a Magyar Öskeresztény Malom Szövetsége, mert egymás beadványait kicserélték, áttanulmányozták és megvitaták.

Ne lepődjenek meg olvasóink, hogy mi a Kolozsváron megjelenő újságból szereztünk csak tudomást annak a beadványnak a tartalmáról, amelyik a Szövetségben már régen közösen forgott. A helyzet ugyanis az, hogy nem tartották szükségesnek bennünket, a legelterjedtebb malomipari szaklapot, és rajtuk keresztül a malomipari közvélemény széles rétegeit megfelelően tájékoztatni. Hogy ez az elmaradt tájékoztatás malomipari közérdek lett volna vagy sem, azt olvasóink megítélésére bízuk.

A vasmórlés tervezett eltörlése, amelyről két hét előtti lapszámunkban már beszámoltunk, az elgondolás szerint azt jelentette volna, hogy március-holnapra több ezer kis keresztényi létezés veszíti el a kenyerét az átkezesre kényszerített nagyvállalatok és az ezeknek falazó társaság kedvéért.

Azt várhatta volna minden tagja a keresztény malomiparnak, hogy a Szövetség, amelyet annakidején lelkes és jószándékú vezetői a magyar keresztény malomipar érdekeinek megőrzésére céljából hívott életre, a legelősebben emel szót a pokoli tervvel szemben.

Ehelyett mi történt? Jött egy lagymatag beadvány, amelyben gazdaérdekből óhajtották a Szövetség vezetői a vasmórlés jelenlegi rendszerének fenntartását. De ugyanakkor, amikor ezt írásban ilyenformán nyújtották be, a Szövetség kiküldöttjeinek többsége inkább a terv mellett, mint ellene nyilatkozott.

Az ezidőszerint hivatalos szövetségi sajtóorgánumnak tekinthető *Malomvilág* március 20-i számában a következő óvatosságot sorok között olvashatjuk a kérdésről:

„Nem hivatalosan és nem hatóság részéről — tudjuk — fel is merült olyan ötlet, hogy a vasmórlés elkerülése végett jelöltesse ki a vasmórléshez szükséges összes őrlesek végző üzemek, a ki nem jelöltek pedig a vasmórlés régi alapon, de a kijelölt üzemek őrleseményeivel, arról szigorúan elszámolva bonyolítsák le megfelelő díjazás mellett.”

Magyarra lefordítva ezt a szövevényes mondatot, azt jelenti, hogy a ki nem jelölt malmok esetelepekké degradálódnak, hogy kénytelenek legyenek a saját őrleseményeik helyett azokat az őrleseményeket kiszolgáltatni a vasmórló feleknek, amit kapnak majd az őrlésre kijelölt szerezés malomtól, ha ugyan kapnak

A jövő gazdasági évben a legelő- és régazdálkodást is bevonjuk a beszállítási kötelezettségbe, amivel szemben a szántóföldet terhelő kötelezettség csökkenni fog. A célja az újításnak az, hogy a terheket igazságosabban osszuk meg és módot találjunk a szarvasmarha igénybevétel megszüntetésére. Amennyiben a szükségletekhez alkalmazkodó termelés és a kedvezőbb terméseredmények lehetővé teszik az élelmiszerellátás fokozott növelését, viszont a mezőgazdasági termelőmunka folytonossága érdekében arról is gondoskodni kell, hogy a mezőgazdaság részére hatóságilag megszabott áron biztosítsuk a nélkülözhetetlen ipari cikkeket. Legigazságosabb ezt a terménybeszállítással egybekötni, hogy az a jövőben ne csak kötelezettséget, hanem jogot is jelentsen. Jellemző példa erre a kenderkérdés. Gondoskodni fognak jöminőségű kenderterméggel rendelkezésre bocsátásáról és a kendertermés egy részének mentesítéséről, hogy a gazdák saját termelésű kenderrostot használhassanak fel.

kellő időben, folyamatosan és megfelelő minőségben.

Ami ellen elsősorban és leghatározottabban tiltakozunk, az a beállítás, amelyik a „zugórlás” fogalmát állandóan és immár esztendőök óta össze akarja kapcsolni tendenciósan és tudatosan a kismalmok nevével és fogalmával. Illik tudomásul venni mindenkinek, hogy ezek a kismalmok tisztességes keresztény kisemberek kezében vannak, ezek a keresztény kisemberek sokszor több nemzedék, de legalább is egy emberöltő megfeszített munkája után jutnak abba a helyzetbe, hogy a szerény, de becsületesen vezetett malomüzemet a magukénak tudják mondani. Nem illik tehát azokat a keresztény kisembereket minduntalan úgy feltüntetni, mintha ezeknek a működése és ténykedése lenne megaláztatás a zugórlásnak és a visszaéléseknek.

Nem olyan rózsás a kismalmok helyzete, kar őket feleslegesen bántani és rágalmozni!

Ez az egész cikk aligha jutott volna az eszünkbe, ha nem kaptunk volna az egyik vizimalom tulajdonosától egy igen figyelemreméltó, közérdeklődésre számot tartó levelet. Kérjük olvasóinkat, olvassák el figyelmesen ezeket a sorokat, amelyeket szívesen közlünk az alábbiakkal:

Kedves Főszerkesztő Uram!

Mindig jobban éreztem magam a minden körülményekkel szemben panaszatlanul helytálló között, mint az elégedetlenek táborában. Talán éppen ez a magyarázata a krónikus fájtól sérelemnek is, mely kiforgat közönyömből és nemkívánatos elemévé avatott annak a bizonyára nem kicsi molnártársadalomnak, melynek ügye, baja, jogos vagy kevésbé jogos panasza, Önnek Főszerkesztő úr annyi sok gondot okoz.

Ezek elörebocsátása után tiszteletteljesen, ügyem tisztánlátása érdekében elmondom, hogy Somogyban egy kis négyjártú vízi- és motormalomnak vagyok tulajdonosa. Négy gyermekem, illetve kilenc tagú családom gondviselője. Boldog embernek érzem magam, de nem mintha életem kipárnázott irigyléreméltó volna. — Oh nem! Inkább azért vagyok boldog, mivel úgy érzem, hogy a Gondviselés kitüntető szándékkal bízta rám kilenc tagú családom emberibb sorsának kicsiholdását. Különben az elmúlt világháború 50 százalékos hadirokkantja vagyok.

Az elmondottakkal mintegy háttérrel akartam adni annak az ügynek, mely tulajdonképpen tárgya Főszerkesztő úrhoz intézett levelemnek.

Malmomat 1922 tavaszán vettem örökön a helyi úrbéres gazdától. Az ingatlan a veszprémi püspökség részéről 26 korona 12 fillér víz- és négy faragónapszám évenként visszatérő kötelezettség terhelve. Ezen szolgáltatások a vétel során automatikusan engem, mint új tulajdonost is terheltek. Amikor a malmot megvettem, hihetetlenül elhanyagolt állapotban volt. Rendbehozatalának anyagi körülményeit nem hagytam számitáson kívül, 100 százalékos fedezettel indultam újajépítő terveim megvalósításának útjára. Amde alig nézhettem szét a helyszínen portámon, mennüköcsapás erejével sújtott a Hegedűs Loránt-féle pénzügyi manőver kudarcra, melynek tőkéim 75 százaléka minden további nélkül áldozatul esett. Sorsom megpecsételődött, kitűzött terveim hajótörést szenvedtek, pokollá vált életemet soha be nem hozható kiesések nyomorították.

A történetek után családom pusztá megélhe-

tése forgott kockán, nem csoda tehát, ha sok esetben elsőrendű kötelezettségeimnek is csak nagy nehézségek árán tudtam eleget tenni. Azokat pedig, melyekhez semmi erkölcsi indítékot nem éreztem, egyszerűen nem vettem tudomásul, szokatlanul nagy nyomorom hatása alatt. Ahogy tudtam, természetesen viaskodtam tovább felszínen maradásom érdekében, bízva sorsom csodálatos jobbrafordulásában.

Elhanyagolt kötelezettségeim között első helyen áll a veszprémi püspökség vízberjárásdíja, mely dacára annak, hogy számszerűleg jelentéktelennek látszik, 22 év alatt a közben bízagságában történt valorizálása folytán több mint 2000 pengőt tesz ki. A követelés behajtását szorgalmazza a püspökség. En pedig fizetni nem akarok, amíg egy mód látszik kibúvónak, mert az a víz, amelyen malmom épült, nem magánvíz és nem is ered a püspökség birtokán, csupán érinti annak egy birtokrészét, úgy mint sok más más község határát. Halastó öntözésére felhasználták ugyan püspökék és kártérítés címén nagylelkűen meg is állapítottak részemre 12 kg búzát évenként, de még egy kilót sem adtak soha, sem ők, sem bérlők. Érdekes megemlíteni, hogy amíg a behajtást szorgalmazó ügyvédjük valami úri jogról beszél, a kereset pedig vízberjárásdíjról szól. Fogalmam sincs, mit kezdjek ezzel a magamra nézve jogosnak soha el nem ismert ügygyel? Nem áll módomban még ma sem, hogy a kérdést akár kényelmi, akár etikai szempontból nézve zsebbebe nyuljak, hogy csukott szemmel odacsapjam az összeget. Az élet nekem még sohasem nyújtott semmit könnyen, éppen ezért életfelfogásomat sem tudom odamódosítani, ahová ezen ügy természeté megkívánná.

Kévsé tudomásom van arról, hogy a magyar molnárság terhére fennáll még egy ittelejtett Bach-korszakbeli csodabogar, egy jog és igazság magasztos fogalmának védelmére bitorló, születte, dohos rongyfoslány, kérdem azonban k. Főszerkesztő úr, mi oka annak, hogy ezen szegényfoltól éppen csak a kis malomipar életét tengető maradványa nem tud megszabadulni?!

Arról is közvetlen tudomásom van, hogy panaszom nem egy jelenség, egy eset, hanem csupán egy a sok közül. Éppen a püspökség érdekeit képviselő ügyvédnél szereztem meggyőződést arról, hogy csak az ő hatáskörében van vagy hat ügy, mely ugyancsak az enyémmel azonos okból indult meg. S hogy a dolgoknak az enyémmel még tipizáltabb eseteit is érzékeltessem, — el kell mondanom, — nem kevés olyan esetről van szó, amikor a kis malmok 12–20 évvel ezelőtt megszüntek létezni, vagy kizárólag gépi erővel dolgoznak, de a püspökség még mindig követel, kamatot ír, perköltséget halmaz és végrehajtással fenyeget.

Kedves Főszerkesztő Uram! Jogállam vagyunk, ha nem tévedek! Az ösztönös magyar jogérzésem toporzékolva tiltakozik a jogtalanság ellen, amikor ezen kínos ügygel úgy léleken foglalkozni kénytelen vagyok.

Nem volna-e mód ezen otromba jogtalanság megszüntetésére? És talán nem is tévedek, ha úgy gondolom, hogy a malmok érdekképviseletének illene a hangadó szerepét vállalni. Kérem Önt, úgy a magam, mint néptelen sokszáz társam nevében, legyen szíves illetékes helyen megtenni a szükséges lépéseket. Sikere esetén minden kétséget kizáróan történelmi jelentőségű érdemeknek birtokába lép és mi, kismalmosok hálattal lélekkel fogjuk áldani azaz a jóleső érzéssel, hogy végre nekünk is van érdekképviseletünk.

Nagybecsű jóindulatát kérve, szíves választát várom és vagyok kíváló tisztelője, lelkes híve:

Aláírás.

Ime egy tanulságos levél! Hűségese tükörképe annak a nehéz és küzdelemteljes életnek, amelyet a keresztény magyar kisiparos folytatni kénytelen. Ezeket szeretnék elvenni még azt a kis vasmórlést is, amiből a kismalmos csak éppen hogy fenn tudja tartani saját magát és családját. És vajjon miért? Azért-e, hogy a nagymalmok már eddig is felduzzasztott őrlelési forgalma még jobban emelkedjen?

Szilárd meggyőződésünk, hogy az elgondolás csak tervezet marad. Kormányzatunk bölcsessége, a kisembereket védelmező és oltalmazó tevékenysége meg fogja találni ennél a kérdésnél is a leghelyesebb utat és a leghelyesebb megoldást.

NÁTRONPAPÍR
ZSÁKOK
mindenkor a legelőnyösebb ÁOK áron, a leggyorsabban szállít
SZELEI MIHALY
papírzsákgyártóüzeme
BUDAPEST, IX, SZVETENAY-U. 15. TELEFON: 330-772

KARTAL TESTVÉREK MŰSZAKI KERESKEDŐK BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 27.

Ha jót akar, **DUFOUR** selymet vegyen!

Ami a szövetségi előterjesztésből kimaradt

A vidéki kis- és középalmok üzembentartói nagy meglepetéssel olvasták a Magyar Molnár Lapjában érdekeik képviselőjének, a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetségének a Gabonaforgalmi Központhoz intézett beadványát. Meglepetésünket mindjárt meg is indokolta a Magyar Molnár Lapja, amikor a beadvány közlésekor mindjárt fel is sorolta, annak a vidéki malomipar érdekeinek elhanyagolására mutató sorozatos fogyatékoságait.

Már a szövetségi beadvány mindjárt előjáró soraiban azt mondja, hogy a gabonakonstrukció idej rendszerének „a vidéki malomipar megítélése szerint szükségesnek látszó módosításaira kíván javaslatokat tenni”, a Magyar Molnár Lapja kommentárjában igen helyesen mutatott rá arra a csodálatos körülményre, hogy a beadvány az „érdekképviselő” ebbeli jószándékának elhanyagolásával épp az érdekképviselő tagjai zömének érdekeivel ellentétes tábornak, a kereskedelmi őrléssel foglalkozó néhány nagy malomnak vágyálmait fejtje ki.

Ami ma már nem is lephet bennünket olyan különösen, ha a tárgyalásokról szóló beszámoló bevezető sorait is elolvassuk. Ebből u. i. meg tudhatjuk, hogy a vidéki kis- és középalmok érdekeit ezeken a tárgyalásokon a MÖMSz képviselőjében — egy kivételével — csupa jól elhelyezkedett nagy malom képviselte.

Nem csodálhatjuk ezektől az érdekképviselőktől, hogy — évés közben jön meg az étvágy — most már nemcsak a kereskedelmi őrlés teljes kisajátítását tűzték ki zászlajukra, hanem az egész malomipar olyirányú „racionalizálását” is programjukba vették, amelyben már nem kell majd az elégedetlenkedő kisemberek örökös panaszaival bibelődniük, hanem maguk között oszthatják majd fel esetleg az eddigi egész vámörlés gabonamennyiségét is.

Nem gondolja a MÖMSz, hogy az ilyen érdekképviselői tárgyalásokon a nagy malmok mellett a közép- és kismalmok érdekképviselőit is jogos hely illette volna meg? Nem gondolja, hogy talán ezek között is akadt volna esetleg egy-két olyan keresztény magyar molnár, aki kellő szakértelemmel és intelligenciával, de saját kárán szerzett tapasztalattal és ugyanakkor a közügyek iránt érzett köteles áldozatkészséggel és önzetlenséggel is, szintén hozzá tudott volna szólni a közös magyar malmi érdekek megvitatásához?

Már a beadvány megszerkesztésekor sem ártott volna ezeket a malmi kisembereket is meghallgatni, a beadvány ez esetben bizonyára sokkal tökéletesebb lett volna. Így bizony most utólag kell a meg nem hallgatott érdekképviselői tagokat szólásra bírni, hogy a Gabonaforgalmi Központ tiszta képet nyerjen a vidéki malmok felgyülemlett jogos panaszairól és egyéb aktuális kívánságairól.

A Magyar Molnár Lapja multheti kommentárjában már nagyrészt kimutatta a beadványnak azokat a hiányait, amelyek a vidéki kis- és középalmok kárára esnek. Így felhívta az illetékes hatóságok figyelmét elsősorban arra a körülményre, hogy a baj itt

nemcsak abban van, hogy a kereskedelmi őrlésben egyes nagymalmok egyes középalmok kárára aránytalanul nagy kontingensben részesültek, hanem legfőképpen abban, hogy egyes olyan középalmok rekesztettek ki teljesen a kereskedelmi őrlésben való részesedésből, amelyeket multjuk és jelenük egyaránt teljes igényjogosultsággal ruházott fel.

Kifejtette a Magyar Molnár Lapja azt is, hogy a vámörlés mai rendszerének fenntartását a malmi érdekképviselőnek nemcsak a termelő lakosság kenyérellátásának biztosítása szempontjából, hanem az általa képviselt 4000 kismalom érdekeinek megóvása szempontjából is kellett volna szorgalmaznia és nem szabadott volna olyan önző terveknek még csak hangot sem engednie, melyek az ősrégi rendszer egyszerű megszüntetésére céloznak. Már pedig, hogy a malomipar „egészséges racionalizálása” hangzatos kifejezése, valamint az egységes kiörlési százalékos szorgalmazása hova céloznak, azt azt hisszük nem kell itt bővebben fejtegetnünk.

A Magyar Molnár Lapjának e jogos és mindnyájunk szívéből fakadó kritikájához azonban lenne még egy és más hozzáfűzni való. És pedig az, hogy a beadvány egyik főhibája az is, hogy csak az 1944/45. gazdasági évről vonatkozólag terjesztett elő kívánságokat, holott nekünk még erre az évre is jó csomó reklamálni valóknak lenne.

A Magyar Molnár Lapja már többször rámutatott annak módjára, hogyan lehetne a kereskedelmi őrlés rentabilitásán az őrleményárak felemelése nélkül segíteni. Ez a mód egyszerűen a költségegyenérték aránylagos leszállítása volna és pedig visszamenőleg egész I-ig, a kiaknázási lehetőségek megszorításának időpontjáig. Nem tudjuk mivel lehet a költségegyenérték mai összegének mindenáron való fenntartását indokolni, ellenben fel tudjuk sorolni egész sorát azoknak az érveknek, amelyek ékesszólóan a leszállítás mellett szólnak. Ezek pedig a következők:

1. A kiörlési százaléknak I-vel történt megszorítása.
2. Az őrlési kalkulációnak a gazdasági év eleje óta bekövetkezett eltolódása.
3. A gabonaforgalom pénzügyi terheinek a gazdák és kereskedők vállairól a malmokra történt teljes áthárítása.
4. Végül utoljára, de nem utolsóként: a költségegyenérték leszállításából keletkező bevételi csökkenésre kellő fedezetet nyujtana, a körzetek önállósága folytán, a gabona- és őrleményfuvarköltségekre a tavalyihoz mért nagyarányú csökkenése.

Mindezek azt hisszük olyan érvek, amelyek közül csak egynek fennforgása is elegendő lenne a malmok ezirányú kívánságának megalapozására. Hát még a négy jogos érv együttesen!

További kérelmünk az idej gazdasági évről vonatkozólag az lenne, hogy az ugyanazon körzeten belül történő gabonaszállítások fuvar-költségeinek aránytalanságai már a folyó gazdasági évben is orvosoltassanak. Utóvégre is lehetetlenség azt kívánni a kereskedelmi őrlést végző malmoktól, hogy 50 fillérenyi fuvar-költségátalánnyal vállalják magukra a saját körzetenbeli gabona- és őrleménytéléknek minden felmerült fuvar-költségét. Ez a maximális nem igazságos és semmivel sem indokolható. Tulajdonképpen mi célt szolgál a magas költségegyenérték, ha még azt az eredeti rendeltetését sem tudja kielégíteni, hogy minden malomnak minden gabona- és őrleménytételét ugyanaz a fuvar-költség terhelje?

E két kívánságunkat: a költségegyenérték leszállítását és a fuvarátalány maximálásának megszüntetését már a folyó gazdasági évről is és pedig I-ig visszamenőleg kell szorgalmaznunk és ezért ez úton kérjük fel a MÖMSz-öt, hogy ezirányú jogos kérelmünket pótbeadványban, a mi igazi érdekképviselőink közbenjöttével terjessze most már a Gabonaforgalmi Központ elé.

A malmok másik hatalmas táborának, a kizárólagos vámörlésmalmokká degradált kis- és középalmoknak meghallgatására eddig nem méltatott kívánságait, legközelebb fogom kellő részletességgel ezen a helyen az érdekképviselőt nb. figyelmébe ajánlani.

Mohács, 1944 március hó.

Radó Frigyes

Bornemisza Géza

A magyar malomipar különös érdeklődéssel figyelt fel a hirre, hogy *Bornemisza Géza* iparügyi miniszter a felelős kormányzati posztról a magángazdasági életbe tért vissza. Jól tudjuk, hogy *Bornemisza Géza* első iparügyi miniszterségéhez számos alkotás fűződik, amelyek a malomipar szempontjából is szinte korszakalkotónak voltak nevezhetők. Elég, ha ezek közül a zártszámrendeletre, a negyvennyolcórás munkahétre és a minimális munkabérek bevezetésére utalunk, mint olyan intézkedésekre, amelyek szociálpolitikai és iparpolitikai szempontból egyformán új csapást törtek ősi iparágunk történetében. *Bornemisza Géza* második iparügyi minisztersége túl rövid időtartamú volt ahhoz, hogy hasonló jelentőségű kormányzati cselekedetekben lett volna gazdag, de ettől függetlenül is mindig érezte a malomipar azt, hogy jóbarátja, jóakarója és problémáinak alapos ismerője ül az iparügyi miniszteri székben. Amikor tehát búcsúztatjuk *Bornemisza Gézát*, az erőszékű iparügyi minisztert, az érzőszívű szociálpolitikust és a modern gondolkodású szakembert, kívánjuk, hogy kitűnő tulajdonságait más munkatereken tovább gyümölesztesse a magyar gazdasági és ipari élet javára. Az iparpolitika malmi vonatkozásai a jövőben sem fogják mellőzhetni azokat az alapokat, amelyeket a most távozó iparügyi miniszter rakott le.

•JÖLÉSIK•A•PIPA•MERT•
•OROSZLÁN•A•SZITA•

Az OROSZLÁN védjegyjé szitaselymek
magyarországi vezérképviselője:

Roseth György

Budapest, V., Katona József-utca 27. szám
A Magyar Molnár Lapja szerkesztőségének helyiségével szemben.

Kívánatra szívesen megküldöm

új árjegyzékemet

olcsó áráimmal

PAPIR- ZSÁK

GARANTÁLTAN NATRONPAPÍRBÓLI
TALPAS ÉS SZELEPES KIVITELBENI

Papírszákjainkat cőgyomással is szállítjuk.

Kérjen ajánlatot és próbaszáktól

BATES PAPIRÁRU
I P A R I R. T.

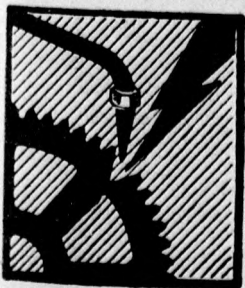
Budapest, V., Alkotmány-u. 4.

TELEFON: 114-663

TOTAL
tűzoltó-
készülék

LIGETI ÉS BIRO
Budapest, V., Arpád-
utca 10. T.: 127-799

Speciális kazánre-
pedés- és maródás-
hegesztések

Malomipari gépek,
traktor- és autó-
hengerek, henger-
fejek, főtengelyek
stb. hegesztése

CSILLAGH és WOLF „Elektrohegesztő-Ipar”
JDAPEST, XIII., HUBA-UTCA 5/A. TELEFON: 490-517

Örlési keret és a gabonavásárlás

A Gabonaforgalmi Központ 37. számú malmi körlevele alapján folyó évi március 11-i lapunkban felhívtuk olvasóink figyelmét arra, hogy a gazdasági év végéig szükséges őrleányagkészletet idejében vásárolják meg. Egyben könnyen áttekinthető eljárási módot javasoltunk a hátralékos kenyérgabonaszükséglet kiszámítására, aminek lényege a következő: a malom kenyérgabonában megadott őrleési keretét 63.64. szorzószámmal átszámítjuk kenyérlisztra, s így megkapjuk a malom kenyérlisztkontingensét. A kenyérlisztkontingens 7/12-ét, vagyis 58.3%-át összehasonlítjuk a gazdasági év elejétől február hó végéig a malomnak beváltás végett átadott kenyérlisztkontingens névértékével s az összehasonlítás eredménye megadja a malom kontingenskihasználásának százalékos mérvét. Ezt a százalékos mérvet 108-as szorzószámmal növeljük, s így kapjuk meg azt a kulcsot, ami mutatni fogja, hogy a malom eredeti őrleési keretének hány százalékát vásárolja meg a gazdasági év folyamán. Persze a vásárláshoz szükséges kenyérgabonautalványokat a Gabonaforgalmi Központ intézkedéseire is számot tarthat. Ezek közül különösen kettőt kívánunk kiemelni, mert olyan szempontot hoznak szóba, amik az ország számos vidéki malmánál hasonló súllyal jelentkeznek.

„Körzetünk lakossága azonban, — mondja egyik olvasónk, — túlnyomórészt östermelő. A kontingens nagyon lassan fogyott. Jelenleg ott tartunk, hogy a szaklapban közzétett kiszámítási módnál még hizelgőbb módszert alkalmazva is csak 45% kontingens kihasználást értünk el. Maga február hónap ugyan már valamivel túlhaladta az 50%-ot, minthogy sok kettős foglalkozású és törpebirtokos, stb. termelt vagy keresett gabonája már elfogyott és jegyes ellátásban részesül, a gazdasági évből még visszalévő öt hónap azonban nem engedi remélni, hogy elérjük, vagy pláne túlhaladjuk az 50%-os kontingenskihasználási átlagot.

Biztos, hogy nem egyedül állunk így, ezért kérjük felhívni az illetékesek figyelmét a jövőben hasonló esetek előfordulásának megelőzésére. A miénkhez hasonló eset előfordulásának korrigálására ugyan, ha jól emlékszem a közéleti szaklap egy cikkére, bizonyos segítséget helyeztek kilátásba, amiből eddig semmi nem lett és ezután is kevés segítség várható.

Mégegyszer rá kívánok mutatni arra, hogy az utolsó gazdasági évről beszerezni elrendelt gabonamennyiség megállapításánál, különösen a törpebirtokok vidékén lévő malmok, ne legyenek szükkeblűek és ne számítsanak túl pontosan, mert, mint már fentebb írtam is, nagyon sok az olyan vándorlásra jogosult, akiknek csak csonka évre van gazdakönyvébe vagy tanusítványába a fejadag bejegyzése, minthogy neki több kenyérgabonája nincs és ezután már lisztjeget fog kapni.

Biztos vagyunk benne, hogy a jelenlegi automatikus rendszer az első év tapasztalatai alapján sokat fog fejlődni. De remélni merjük azt is, hogy a következő gazdasági évben mi sem leszünk „hoppnmaradtak”. Mert ezt sem malmunk földrajzi fekvése, sem berendezése, vagy teljesítménye, sem pedig a szükséges és háborús világban nélkülözhetetlen racionális üzemkihasználás meg nem engedheti.

Ehhez a hozzászóláshoz két megjegyzésünk van. Az egyik: Valóban kilátásba helyezték illetékes tényezők azt, hogy az őrleési várokozásban jelentős rövidsége szenvedő malmot a liszt kivétel terén fogják kárpótolni. Az ilyen malom helyesen teszi tehát, ha a Gabonaforgalmi Központtól is és az érdekképviselettől is kéri a helyzet mielőbbi orvoslását, vagyis azt, hogy a kontingenskihasználás erejéig liszt kivételt megbízást kapjon. Az automatikus rendszerben pillanatnyilag nem igen lehet más segítségre gondolni. Viszont a jövő gazdasági évre nézve megint csak az érdekképviselet közreműködését kell igénybe venni és a malomhoz esatolt fogyasztási körzetnek olyan emelkedését kérni, hogy a malomnak szánt őrleési keret a jövőben valóban kihasználható legyen. A második megjegyzésünk arra vonatkozik, hogy a Gabonaforgalmi Központ aligha lesz szükkeblű a gabonautalványok kiszolgáltatásánál, hisz' éppen arra biztatja a 37-es számú körlevél a malomokat, hogy biztonsági tartalékot szerezzenek maguknak a gabonavásárlással. Abból a malomnak nem lehet baja, ha többet vásárol a szükkeblűnél és a többlet szemes állapotban, vagy akár liszt formájában a gazdasági év végén megmarad; baja csak abból származhatik, ha a malom nem tudja fogyasztóit kiszolgáltatni.

„Mi a teendőnk akkor, — kérdezi másik olvasónk, — ha a malom az egyhavi kontingensének megfelelő havi szállítási hányadot véve arra az eredményre jut, hogy a kontingenskihasználás nem 100%-os, de még csak azt meg sem közelíti, hanem február végéig a kihasználás csupán 53%. A malom tudja azonban pozitív, hogy a kontingens ilyen csekély mérvű kihasználása nem abból származik, hogy a hozzá fogyasztásra beosztott területen a fogyasztás ilyen csekély lett volna, hanem kizárólag abból, hogy a liszt kivétel terén az elosztószervek által nem lett betartva az az arány, melyre a szervek utasítást kaptak és amelynek betartása esetén a malom a kontingensét majdnem 100%-ig ki tudta volna használni.

Szolgáljon erre saját példánk, melyet a t. Szerkesztőségnek bírtak vagyunk a következőkben ismertetni: Malmunk évi őrleési kerete Budapestre lett megállapítva. A Gabonaforgalmi Központ eredetileg kenyérlisztkivétel felkért a Központi Kenyérgyárat osztotta be malmunkhoz, mely még a gazdasági év első hónapjában át is vette a havi kontingensrészt. Szeptember hónapban azonban minden értesítés mellőzésével a Központi Kenyérgyárat malmunktól elvették és a Sütők Ipartestületét osztották be átvevő felkért. Ettől kezdve azután a liszt kivétel teljesen rendellenesen történt és előállott az az eset, hogy február végéig a hozzánk beosztott budapesti fogyasztóterületre a kontingenskihasználásunk csak 53% volt. Ez a számadat egyáltalán nem jelenti azt, hogy a fogyasztóterület többet nem tud felvenni, mert a rendszertelen átvételnek alaposan utánajárva minden kétségen kívül meggyőződünk arról, hogy nem azért nem veszik át a lisztet, mert a fogyasztás kevés, hanem azért, mert a budapesti fogyasztóterületre beosztott malmok közül egyséket — főleg a fővárosiakat — a Sütők Ipartestülete és rajtuk keresztül az Élelmiszerjegy Központ előnybe helyezte oly módon, hogy a liszt utalványokat nem a Budapestre szállító malmok kontingensének arányában állítja ki, hanem valószínűleg úgy, ahogy az tőle a Sütők Ipartestülete kéri. Kontingensünk kihasználásának mérvét tehát nem alapozhatjuk arra, hogy eddig mit vettek át.

Más volna a helyzet, ha egy meghatározott fogyasztóterületre csak egy malom szállítana. Ez esetben ugyanis a fogyasztás mérvé pontosan meghatározza a mennyiséget, melynek alapján a kontingenskihasználásra következtetni lehet. Nem lehet azonban számítási alapul venni ott, ahol egy területre több malom szállít és az átvételi arány kizárólag egy elosztószerv kénye-kedvétől függ.

A fent ismertetett körülmények mellett nem tudjuk tehát, hogy milyen alapon számítsuk ki a még szükséges őrleányagkészletünket és mielőtt ezzel kapcsolatban az illetékes helyre felterjesztést tennénk, fordultunk a t. Szerkesztőséghez a fenti ismertetéssel és egyben tanácskéréssel.

Érezzük az olvasónk levelében felvetett probléma súlyát. Tanácsunk az, hogy a fővárosi Jegyközpontokhoz kell fordulnunk az eltolódás orvoslása érdekében. Ha pedig ez nem segítene, ismét csak az érdekképviselet közreműködését kell igénybe venni s akár az érdekképviselet útján, akár közvetlenül a Magyar Fővárosi Malomegyülethez fordulni, mert nem volna megengedhető állapot az, hogy a fővárosi piacon az oda beosztott malmok ne az osztó igazság jegyében részesedjenek. Nem hisszük, hogy ezek a lépések ne járnának eredménnyel, de ha még sem következnek be a várt igazságtéves, a Gabonaforgalmi Központ felügyeleti hatáskörében bizonyára meg fogja találni a módot az érélyes beavatkozásra. Persze

ilyen esetben is áll az első esetben nyilvánított véleményünk, hogy az eddig elszennvedett kiesésért a malomnak a liszt kivételben kell kárpótlást kapnia.

A fentiek összefoglalásaképpen röviden a következőket mondjuk tehát: a malom inkább több kenyérgabonát vásároljon április 15-ig, mint kevesebbet a várható fogyasztásnál. A malom az érdekképviselet és az illetékes helyi hatóságok közreműködését vegye igénybe a gyakorlati panaszok orvoslása érdekében. Ha mégis mutatkozik jelentősebb kiesés az őrleési keret kihasználásánál, liszt kivétel formájában igyekezzen a malom kárpótlást kapni.

Reméljük azt, hogy az érdekképviselet tevékenyen és eredményesen fogja a tagmalmokat mindezekben a kérdésekben támogatni és jogosult panaszainak érélyes szószólója lesz.

FŐGÉPÉSZTKERES

vidéki nagy téglagyár téglagyári gyakorlattal. Csak komoly munkások jelentkezzenek. „Irányítani tudó” jellegre a kiadóra.

ZSAKKÖTŐZŐ-ZSINEG

66 cm hosszúságban külföldi nátronpapírból kg P 9.42 helyt raktárról, postán — utánvétellel — a csomagolási önköltségek felszámítása mellett szállítja: — amíg a készlet tart —

SALVA BUDAPEST MŰSZAKI CÉG
V., CSANÁDY-U. 5. TELEFON: 298-559

SZÍVÓGÁZMOTOROK

FA-, FASZÉN- ÉS BARNASZÉN-TÜZELÉSRE DIESELMOTOROK ÁTALAKÍTÁSA MOTOR-ES GÉPGYÁR ZOLNAY, MARTOS ÉS HERZ BUDAPEST, XIV., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-ÚTJA 87. SZ.

Elvállalja:

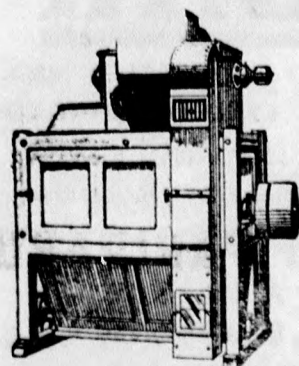
Diesel, szívógáz-, benzinmotorok javítását, új hengerfejek, dugattyúk és gyűrűk készítését, szerelését, személy- és teherautók javítását, traktor, henger és főtengely csiszolását,

malomgépek szakszerű javítását

szürkevasöntvények leöntését és megmunkálását, autogén- és villanyhegesztést, mezőgazdasági eszközök, ú. m.: szekerek, ekék, boronák, lókapák, stb. gyártását.

Lábassy-féle Mezőgazdasági Ipar és Gépgyár Rt.

Törökszentmiklós. Alapítva 1848. AZ EMAG GAZDASÁGI GÉPGYÁR R-T. KÖTELEKÉBEN.

VICTORIA gabonakefélő:

lekefél minden a gabonaszemre tapadt piszkot, üszköt stb.

GRAEPEL HUGO b.t. gépgyár

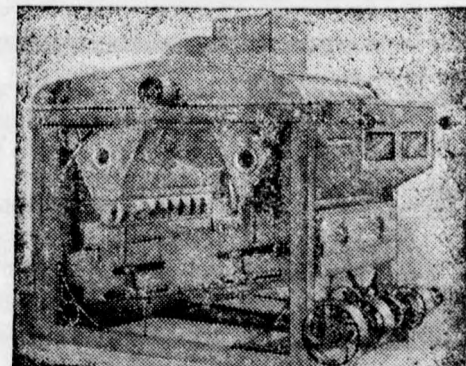
BUDAPEST, X., SZLÁVY-UTCA 20-30. SZÁM. TELEFON: 149-073

Gabonatisztító gépek

Modern építésű **Tarárok:**

lebegtető szélosztályozókkal, keféstisztítású rostákkal, kivesz minden ördögbockort, kefefüvet, fúmagvakat, üszkös szemeket.

Szállítunk minden malomgépet, rostalemezt.

Mult szá megemlékez Központ a keretében l a helybeli gedélyezte. re kijelölt a gabona tő Gabonaforga gabonának nye van, de kenyérgabon varátalányra rólo tételc

Eddig a az intézkedé érdekü szem a malom gab ott kezdődik bonát a Ga árúnak tekin hogy azt saj házból ama

Hogy állu kulciós von Kétségtelc kalkulációját és kifvaroz magában fog gabona befuv mint az örle való fuvaroz Igy tehát lát álláspont, ho bonáját a fuvarozza át.

Igen ám, de az 58 fillér a mellett távol nak a befuvna kg örlemény tétel éppen a tényleges szü vánja a célt tes és a fuva zéseknek és

Az idei ga matikus renc szabadon vá akitől kenyér minél gazdas a malmot ebt tizedekes korl szük, hogy e és közérdekű detileg elkép: fillér a tény het elegendő.

Amikor az megállapította feltetésből in gabonaszüksé amelyeket be önként követl akcióbá átado költséget lega malom részere szón van, me sárslásainál el 50%-os hányva akkor a helyz egész fuvarke kérdést nehez ért méltányos a fuvarozási bonaforgalmi malom.

Reméljük, letek ezt az á fogják a Gabo selni, s még naforgalmi K lyet fog adni. vasóink figye fuvarozás pro kedőnek a ké adott kenyérg rolni, tehát a mert erre a fe

Ismételjük: a malomnak a fedezete a ma az adott esetbe tósággi térítés korlátozza őt szabadságában módosítja a n ral terhel téte

MESTERVIZS CSIZMA

A M

TECH

223 OLDAL

ARA FÜZVE 12

V A P H

MAGYAR M

KIADÓHIVATAL

A betárolt kenyérgabona felhasználása

— Jár-e a malomnak fuvarterítés? —

Mult számunkban csak röviden tudtunk megemlékezni arról, hogy a Gabonaforgalmi Központ a közérdekű gabonaforgalmi akció keretében betárolt kenyérgabonamennyiségnek a helybeli malmok részére való eladását engedélyezte. Minden olyan kereskedelmi őrlésre kijelölt malom, amelynek székhelyén ilyen gabona tárol, időközben értesítést kapott a Gabonaforgalmi Központtól, hogy ennek a gabonának a megvásárlására elsőbbségi igénye van, de nem is vásárolhat más állomásról kenyérgabonát sem effektív fuvarral, sem fuvarátalánnyal mindaddig, amíg a helybeli tároló tétel felhasználásra nem került.

Eddig a dolog rendben is lenne, hiszen ez az intézkedés a kenyérgabonagazdálkodás közérdekű szempontjait éppen úgy szolgálja, mint a malom gabonavásárlási érdekeit. A baj csak ott kezdődik, hogy a közraktárban átadott gabonát a Gabonaforgalmi Központ állomási árának tekinti, s ezért a malmot arra kötelezi, hogy azt saját költségén fuvarozza be a tárházból a malomtelepre.

Hogy állunk ennek a kérdésnek jogi és kalkulációs vonatkozásaival?

Kétségtelen annyi, hogy a malom őrlési kalkulációjában *q*-kint 58 fillérrel szerepel be- és kifuvározási költségekre. Ez a tétel tehát magában foglalja a vasúton vagy hajón érkező gabona befuvározását a malomraktárba, valamint az őrléménynek vasúthoz, vagy hajóhoz való fuvarozását, illetve háhozszállítását is. Így tehát látszólag jogosult lenne az a szigorú álláspont, hogy a közérdekű tárolási akció gabonáját a malom a tárházból saját költségén fuvarozza át.

Igen ám, de első pillanatra nyilvánvaló, hogy az 58 fillér a jelenleg érvényes fuvar-költségek mellett távolról sem elegendő 100 kg gabonának a befuvározására és az abból származó 100 kg őrlémény kifuvározására. Az 58 filléres tétel éppen azért 58 fillér, vagyis kevesebb a tényleges szükségletnél, mert átlagszerűen kívánja a célt szolgálni, azaz a fuvar-költségmentes és a fuvar-költséggel terhelt gabonabekerzéseknek és lisztszállításoknak az eredője.

Az ideai gazdasági ében érvényesülő automatikus rendszer lényege az, hogy a malom szabadon választja ki a terménykereskedőt, akitől kenyérgabonát vásárol, tehát igyekszik minél gazdaságosabb befuvározásra. Ha most a malmot ebben a szabadságában hatósági intézkedés korlátozza (amihez rögtön hozzáteszük, hogy ez a hatósági intézkedés indokolt és közérdekű), akkor a malom terhére az eredetileg elképzelt átlag eltolódik és így az 58 fillér a tényleges költség fedezetére nem lehet elegendő.

Amikor az 58 filléres tételt az árhivatal megállapította, tudomásunk szerint abból a feltevésből indult ki, hogy a vidéki malmok gabonaszükségletének 50%-a az a hányad, amelyeket befuvározási költség terhel. Ebből önként következik, hogy a közérdekű tárolási akcióba átadott gabonánál az átfuvározási költséget legalább 50% erejéig meg kellene a malom részére téríteni. A hangsúly a legalább szón van, mert ha a malom már korábbi vásárlásainál elérte a helybeli fuvarral terhelt 50%-os hányadot, vagy azt meg is haladta, akkor a helyzet logikája szerint igénye van az egész fuvar-költségre. Belátjuk, hogy ezt a kérdést nehéz volna egyedileg rendezni, s ezért méltányos megoldásnak azt találánk, hogy a fuvarozási költség 75%-át térítse meg a Gabonaforgalmi Központ és 25%-át vállalja a malom.

Reméljük, hogy az illetékes érdekképviselet ezt az álláspontot nagy határozottsággal fogják a Gabonaforgalmi Központ előtt képviselni, s még inkább reméljük, hogy a Gabonaforgalmi Központ a méltányos érveknek helyet fog adni. Addig is csak arra akarjuk olvasóink figyelmét felhívni, hogy a helybeli fuvarozás problémájától függetlenül, a kereskedőnek a közérdekű tárolás keretében eladott kenyérgabonát saját költségén kell kitárolni, tehát a fuvarozási eszközre felrakni, mert erre a fedezetet már korábban megkapta.

Ismételjük: álláspontunk lényege az, hogy a malomnak az 58 fillérben egyben volna ugyan fedezete a malomtelepre való befuvározáshoz, az adott esetben azonban mégis van igénye hatósági térítésre, mert a hivatalos intézkedés korlátozza őt a kereskedő megválasztásának szabadságában és mert hivatalos intézkedés módosítja a malom terhére a helybeli fuvarral terhelt tétel átlagát.

H I R E K

— **Gyászír.** Mélyen megrendülve értesültünk Mohl Lajos ötévenyi malomtulajdonos és földbirtokos, Győr vármegye törvényhatósági bizottsági tagjának folyó hó 20-án történt elhunytáról. Mohl Lajos hosszú évtizedeken át élte a Győr vármegyei Malomszövetségnek, ebben a minőségében irányító munkásságot végzett a magyar malomipar életében. — Temetése folyó hó 22-én Ötvenyben folyt le a róm. kat. egyház szertartásai szerint. Elhunytát özvegye és kilenc élő gyermeke gyászolja. A magyar malomipar őszinte részvétellel emlékezik meg kiváló tagjának elhunytáról.

— **Korlátozták a távolsági beszélgetések időtartamát.** A hivatalos lap március 21-i száma kereskedelemügyi miniszteri rendeletet közöl. A rendelet belföldi távolsági távbeszélőforgalomban folytatott magánbeszélgetések időtartamát, amennyiben az igénybevett drámakörön más beszélgetés vár lebonyolításra, további intézkedésig három percre korlátozza. Ez a korlátozás nem vonatkozik a hírlapbeszélgetésekre és a hadiüzemek által hadiüzemi érdekek megjelöléssel bejelentett magánbeszélgetésekre. A hadiüzemi érdekek megjelölés jogszabálytalan használata esetében a postának jogában áll azt a telefonállomást, amelyről a hívás történt, azonnali hatállyal kikapcsolni és felmondás nélkül leszerelni.

— **Április 3-tól nyári időszámítás.** A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében az 1943 október 4-én hatálybalépett középeurópai időszámítás 1944 április 3-án, 2 órákor megszűnik és helyébe ismét a nyári időszámítás lép. Ennek megfelelően az említett időpont 1944 április 3. napjának 3. órája lesz. — A rendelet 1944 április 3-án lép hatályba.

— **Búzáloglevelek átszámítása.** A Pénzügyi Központ hírdetménye szerint a búzáloglevelekben folyósított és búzaértékre szóló kölcsönök törlesztőrészeinek befizetésénél és a búzáloglevelek kamatszelveinek beváltásánál 1944 áprilisra átszámítási kulcs gyanánt 1 mázsa búza fejében 40 pengőt kell számolni.

— **Borsó kivétel Romániából.** Románia 14.200 vagón borsót szállít külföldre. Ebből a mennyiségből 12.200 vagón Németországba, 2000 vagón Görögországba megy ki. A Németországgal kötött kereskedelmi szerződés szerint Románia 25.000 vagón borsót köteles szállítani, ami megfelel annak a mennyiségnek, ami Románia belső szükséglete után fennmarad.

— **Takarmánypórolás a kisállatok tartásának korlátozásával.** A német közlekedési minisztérium ismét felhívta az állattartó gazdákat, hogy korlátozzák a baromfi és házinyul-tartást, mert ezek évente 600.000 db sertés takarmányt eszik meg és a tehének elői is igen sok takarmányt vonnak el. A háborús helyzetben a súlypont a zsír- és vajtermelésen van, miért is a kevésbé fontos állatok tartásával feleslegesen nem szabad veszélyeztetni a nagy zsiradéktermelést.

— **Malomközgyűlés.** Kiskunsági Malomipar Kereskedelmi és Műszaki Rt. közgyűlése 1944 március 31-én, Budapesten, Pozsonyi-út 48. — **Abonyi Múmalom és Villámúvek Rt. közgyűlése** 1944 március 31-én tartja Budapesten, Zoltán-u. 2-4. szám alatt. — **Gizella Gözmalom Rt. közgyűlése** 1944 március 29-én, Budapesten. — **Pesti Viktória Gözmalom Rt. közgyűlése** 1944 március 29-én, Budapesten. — **Egyesült Nagyvárad László és Hunyady Gözmalom Rt. közgyűlése** 1944 március 29-én, Budapesten. — **Molinum Malomipari Rt. közgyűlése** 1944 március 29-én, Budapesten. — **Margit Gözmalom Rt. közgyűlése** Szabadkán, 1944 március 30-án. — **Hódmezővásárhelyi Gazdák Múmalma Rt. közgyűlése** 1944 március 28-án, Hódmezővásárhelyen. — **Hódmezővásárhelyi Gözmalom Rt. közgyűlése** 1944 március 28-án, Hódmezővásárhelyen. — **Kisalföldi Malomipar Rt. közgyűlése** 1944 március 31-én, Budapesten. — **Bácskai Malomipar Rt. közgyűlése** 1944 március 31-én, Budapesten. — **Topolyai Múmalom Rt. közgyűlése** 1944 március 28-án, Topolyán. — **Margit Gözmalom, Ipari és Kereskedelmi Rt. közgyűlése** 1944 március 31-én, Budapesten.

— **Román élelmiszerelexport Franciaországnak.** A francia kormány azzal a kéréssel fordult Romániához, hogy a részére szállítandó petroléum helyett élelmiszert szállítson. Az újabb megállapodás szerint Románia petroléum helyett kukoricát, szójababot és különféle zöld-ségféléket szállít Franciaországnak.

— **Követelések bejelentésére felhívás.** Malomipari és Gazdasági Szövetkezet, mint a „Szövetség” tagja Kibéd elleni követelések bejelentésére felhívja hat hónapon belül, 1944 március 17-től számítva.

Az összes

Rendeletszerű malmi könyvek

a legjobb kivitelben kiadóhivatalunkban kaphatók

Békésen elintézett malomipari affér

Még 1942 decemberében történt, hogy Ujvidéken a délvidéki malmok végrehajtó bizottsága ülést tartott. Ezen az ülésen dr. Varga Ferenc miniszteri osztálytanácsos, a Magyar Öskeresztény Malmok Szövetségének miniszteri biztosa elnökölt. Jelen voltak: Wehner Oszkár kirendeltségi vezető, Grossz Fülöp ókéri, Eröss Dániel topolyai, Cservény Lénárd ujjalánkai, Lébherz Lajos vepródi, Hütter Fülöp kiskéri, Fálth István újvidéki, Novoth József bácskó-suthfalvi malomtulajdonosok, Esztergomly Kálmán zentai, Zvipp Ernő kulai, Turjai József magyarokanizsai és Höflinger Nándor adai malomigazgatók, a Futura képviseletében Czintós Zoltán és Döbrentei Sándor, ezenkívül Czirják László iparügyi miniszteri számvevő és végül dr. Biró Géza budapesti ügyvéd, aki abban az időben a Szövetség ügyvézi teendőit látta el.

Az értekezlet során dr. Biró Géza ügyvéd olyan, a valósággal ellenkező kijelentést tett, amely sértő volt dr. vitéz Miskolczy Hugó országgyűlési képviselőre, a Magyar Öskeresztény Malmok Szövetsége társelnökére, s emellett alkalmas volt arra is, hogy egy fontos ügyben a délvidéki malmok reprezentáns képviselői hamis képet kapjanak. Dr. Varga Ferenc, aki az értekezleten elnökölt, annak ellenére, hogy tudta és tudhatta, hogy dr. Biró Géza kijelentései valótlanok, azokat nem cáfolta meg, sőt elnöki minőségében gyakorolt hallgatásával a valótlan kijelentések valódiságát megerősíteni látszott. Dr. vitéz Miskolczy Hugó akkor, amikor tudomást szerzett a sértő kijelentésekről, nyomban lovagias elégtételt kért dr. Biró Gézától és dr. Varga Ferencétől, akik eleinte különböző kifogásokkal elődázni igyekeztek az elégtételnyújtást, majd amikor a beesületi választmány kötelezte őket az elégtételadásra, jegyzőkönyvileg bocsánatot kértek dr. vitéz Miskolczy Hugótól. Az ügy ekként a lovagias szabályai szerint véget ért. Hozzáfűzni való sok nincs. Feltétlenül helyteleníteni kell, hogy vezető pozícióban levők nem fontolják meg azt, amit mondanak, viszont dícséretet érdemelnek azért, hogy belátva hibájukat, végül mégis bocsánatot kértek és ezzel a maguk részéről is előmozdították egy kellemetlen malomipari affér békés befejezését.

KÖZLEMÉNYEI

Szövetségünk címe: Budapest, V., Vilmos császár-út 76. III. em. 5. Kérjük t. tagjainkat, hogy postai küldeményeiket kizárólag erre a címre intézzék.

Kérem tagjainkhoz és hozzátartozóikhoz. Felkérjük tagjainkat és hozzátartozóikat, közöljék egyesületünkkel (Budapest, V., Vilmos császár-út 76. III. em. 5.), ha maguk vagy szövetségünkben tag hozzátartozójuk katonai szolgálatot teljesít, megsebesül, megrokkant, eltűnik, vagy hősi halált halt.

Felhívás tagdíjfizetésre. Az új esztendővel ismét egyévi tagsági díjak válnak esedékessé. Tekintettel az anyagihiányra és a nagy postai kiadást elkerülendő, ezúttal minden tagra szóló külön felszólítást nem küldünk. Ezen az úton kérjük a tagokat, szíveskedjenek az esedékes évi tagdíjat és az esetleges hátralékokat a Szövetségünktől mult ében kapott postatakarékpénztári befizetési lappal beküldeni. Ha a befizetőlapp már nem lenne meg, akkor első-sorban *biankó* csekkalapon szíveskedjenek az összeget átutalni 39.282. számú számlánkra, esetleg postautalványon is küldhető, ez esetben azonban Budapest, V., Vilmos császár-út 76. III. em. 5. sz. pontos egyesületi címünkre.

Pályázat a Kemény Manó-alapból való segélyezésre. A Kemény Manó műszaki cég által újévi üdvözlések megváltása címen adományozott 1000 pengőt — elég számú és jogosultságú jelentkezős hiányában — a mult esztendőben nem tudtuk teljes összegben kiosztani. A nagylelkű adományozó akarata szerint a még meglevő összeget is a most dúló háborúban elesett tagjaink hozzátartozóinak vagy rokkantvá vált molnár- és gépésztagjainknak a segélyezésére fordítjuk.

Az igényjogosultakat kérjük, hogy e célból levélben *sürgősen* jelentkezzenek (Szövetségünk címe: Budapest, V., Vilmos császár-út 76. III. em. 5.). — Kérjük a folyamodókat, hogy tüntessék fel családi állapotukat, családtagjaik számát, a segélyezés kérsének jogcímét az esetleges rokkantság fokát s a család vagyoni állapotát. Az előadottakat a községgel szíveskedjenek igazoltatni azért, hogy a ránk bízott összeget feltétlenül igényjogosultnak s azoknak is a rászorultság sorrendjében oszthassuk szét.

MESTERVIZSGÁRA — TOVÁBBKÉPZÉSRE
CSIZMAZIA—NÁDAS

**A MALOMIPAR
TECHNOLOGIÁJA**

223 OLDAL — 180 ÁBRA

ÁRA FÖZVE 12.— P, KÜTVE 18.— P

K A P H A T Ó A

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

KIADÓHIVATALÁBAN: BPEST, V., KATONA J.-U. 14

A szerkesztői levelesládájából

Fontos-e a sorrend?

A Szövetség egyik tagja fordul hozzánk panasolvéval. (Vajjon miért nem fordul közvetlenül a Szövetséghez?) Kifogás tárgyává teszi az egyik malomipari szaklap március 10-i számában megjelent következő sorokat: „Külön előterjesztéseket tett a Magyar Fővárosi Malomgyesület, majd a Gabona- és Terménykereskedők Országos Egyesülete (ez utóbbi sok malmi vonatkozású megjegyzéssel), végül a Magyar Öskeresztény Malmok Szövetsége is.” Kifogásolja a sorrendet, kifogásolja, hogy a sérelmezett cikk fejezeténél is az utolsó a sorrendben az a Szövetség, amelyik több mint ezer komoly malomvállalatot számlálhat a tagjai sorában. Arra kér bennünket, tegyük ezt szövé, mert a Szövetségnek sorrendben utolsó helyre való helyezése azt a látszatot kelti, mintha tekintélyben és súlyban amazok feltétlenül megelőznék.

Válaszunk: Véleményünk szerint kissé érzékenyen fogta fel a kérdést a Szövetség lelkes tagja. Bár nem tagadható, hogy a dolog ilyen tálalása: „végül a Magyar Öskeresztény Malmok Szövetsége is”, úgy tűnik fel az olvasó előtt, mint mikor a futóverseny beszámolójában megemlékeznek azokról is, akik „futottak még”. Viszont nekünk nem feladatunk a Szövetséget védelmünkbe venni, azzal a szaklappal szemben, amelyik ezidőszert hivatalos orgánuma a Szövetségnek. A hozzánk érkező kívánságunk eleget teszünk azzal, hogy az ügyet szóvá tettük és az olvasó megállapítására bízzuk, hogy vajjon fontos-e a sorrend?

Adómentes kiadások könyve.

A napi szerkesztőségi posta elolvasása élvezetes munka számunkra. Érezzük ezen levelek olvasásánál azt a szoros baráti kapcsolatot, ami lapunk és annak olvasóitól között kialakult. Bizalommal és reménykedéssel tele sorokat írunk hozzánk. Alig van malomipari vonatkozású kérdés, amelyben ne kérnénk és ne várnánk tőlünk segítséget. Mi pedig igyekezzünk a magunk ezidő szerinti szűkreszbott keretei és lehetőségei között is megfelelni a belénk helyezett bizalomnak. Egyik kismolnár írja az alábbi sorokat. „Tisztelt Főszerkesztő úr! Engedje meg, hogy elgondolásum és javaslatom lapjában, illetve lapunkban megjelenhessen. Hátha úgy magamnak, mint sok molnárkollégámnak hasznára válnék. A kérés az volna, hogy készítene a Főszerkesztő úr olyan könyvet, amelyben az adózásnál figyelembe vehető és a jövedelemből levonás alá kerülő kiadásokat be lehetne írni. A könyvnek valamilyen alkalmas neve kellene legyen és külön rovatokba lehetne beírni pl. benzín, petróleum, szén, fa, olaj, munkabér, OTI, adók stb. kiadásokat, egyszerűen mindent külön rovatba, ami leszámítható. Ezt azért javaslom, mert a pénztárkönyvbe beírt minden kiadást nem lehet az adóbevallásnál levonásba helyezni és nagyon sok munka az év végén levonható tételeket kiválogatni. Mély tisztelettel: Aláírás.”

Válaszunk, amit különben levélben is megírtunk, hogy a kérdést előbb adóügyi szakértőnkkel behatóan megbeszéljük és akkor döntünk az életrevalónak látszó ötlet sorsa felett.

Jutalom a vámkeresmény többletbeszolgáltatásért.

Csongrád megyéből az egyik kis vámmalom tulajdonosa írja hozzánk a következő igen figyelemre méltó sorokat: „Nagyságos Főszerkesztő úr! A kizárólagos vámmalmok érdekében szeretnék szót emelni. A vámmalmok általában nagyobb mennyiségű gabonát szolgáltatnak be, mint amennyire kötelezve lennének. Beszolgáltatják azt is, ami szemeselvonás, megtakarítás, raktári többlet stb. címen rendelkezésre áll. A gazda jutalmat kap abban az esetben, ha többlet szolgáltat be a részére kötelezően előírt pontmennyiségnél. Miért ne kaphatná meg ezt a jutalmat a vámmalom tulajdonosa is. A közellátásnak érdeke, hogy minél több gabona álljon rendelkezésére, ezért célszerű lenne közellátási érdekből serkenteni a malmokat a többletbeszolgáltatásra. Meg is érdemelnek a jutalmat azok a vámmalmok, amelyek ügyelnek a közellátás érdekeire. Nagyon szeretném, ha a Főszerkesztő úr ezt a kérésemet illetékes fórumhoz előterjesztené. Fáradtságos munkájáért legmesszebbmenő köszönetemet nyílvanítom. Mély tisztelettel: Aláírás.”

Válaszunk: A felvetett kérdés igen figyelemre méltó, az amúgy is nehéz helyzetben levő vámmalmok jogos és igazságos kérésének ad hangot. Ime a kérést a sajtó nyilvánosság útján terjesztjük az illetékesek elé abban a reményben, hogy a Szövetség is magáévá teszi az eszmét és megfelelő előterjesztéssel fog élni ez ügyben.

Fizessen elő a szaklapra!

Az összes
rendeletszerű könyvek

legjobb kivitelben és így legjutányosabban kaphatók a

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA
kiadóhivatalában.

Ismételt panasz a gazdasági darálók ügyében.

Egyik Bács-Bodrog megyei kisebb községből kaptuk az alábbi sorokat: „Kérem a Szerkesztő urat, hallgassa meg a panasznkat és adjon választ, hogy volna-e orvoslás vagy lehetne-e rajta segíteni. A mi községünk 1800 lelket számláló kis község. Van benne két vámdaráló, ami a község darálási szükségletét nagyon kielégítette. Most ránkzúdult a gazdasági darálók üzeme, úgyhogy most már 14 motorhajtású gazdasági daráló működik és még most is meg van rendelve még kettő. A kézidarálókat már nem is számítom. Miránk, iparosdarálókra alig van már szükség, a kibirhatatlan versennyel szemben nem tudunk helytállni, mert mi adót fizetünk, őket semmiféle adó nem terheli, sőt még kapnak adómentes benzint vagy petróleumot. Ha szólunk nekik, akkor azt felelik, hogy van pénz elég, 3 vagy 4 ezer pengő mindig jut egy új darálóra. Szomorú, ha a régi molnárpart csak ennyibe nézik a gazdákat. A kintstárnak is nagy kára van ebből, mert ők se forgalmi, se kereseti adót nem fizetnek, de még a vámot se szolgáltatják be. Ezért kérjük a Szerkesztő urat, ha csak egy mód van rá, tegyen valamit az érdeklünkben. Postabélyeg mellékelve, valami kis vizsgálást jó volna kapni. Maradtam hazafias tisztelettel: Aláírás.”

Válaszunk: Lapunk legutóbbi számában vezércikkben foglalkoztunk egy konkrét esettel kapcsolatosan a gazdasági darálók túllengésével. Röviden megismételjük, amit ott írtunk. Gyökeres rendezés egy módon lehetséges. Ez az egyetlen mód, sürgősen betiltani a malomipari gépek, darálók és kézidarálók gyártását. Az ország honvédelmi érdekei szenvednek sérelmet akkor, amikor új gépeket gyártanak egy túlméretezett iparág számára. Súlyos kár éri az ország közellátását is, mert ezek a gazdasági darálók vagy nem szednek vámot, vagy pedig ha szednek, azt nem szolgáltatják be. Komoly érdekképviseleti feladat lenne megfelelő előterjesztéssel élni, gyors intézkedést kieszközölni.

Szerkesztői üzenetek

B. L., Simontornya. Munkásnak és iparossegédnek egy évi összefüggő folytonos szolgálat után 6 nap fizetéses szabadság jár. Művezetőknek, továbbá olyan iparossegédnek, aki legalább 20 alkalmazott munkáját állandóan irányítja, az első év után 6 nap fizetéses szabadság jár. Ez a szabadság öt év után 12 napra emelkedik.

„32. sz. Főmolnár.” OTI és MABI járuléka egyszerűen nem fizethető. Tisztviselők öregségi biztosítási és betegségi biztosítási járulékokat a MABT-hoz fizetik. Nyugdíjat a MABI nem ad, csupán öregségi járulékat a megfelelő korhatár elérése után. A nemességhez való jog és ezzel az előnév használatának engedélyezése a belügyminisztériumhoz tartozik. A kérvényt is oda kell benyújtani és ahhoz célszerű becsatolni az összes rendelkezésre álló eredeti okmányokat. A származási hely szerinti vármegyei levéltár bizonyára értékes adatokkal tud szolgálni. — Célszerű lenne ott is érdeklődni.

Pestmegyei előfizető. Azt írja Ön, hogy olvasta a „Kereskedő és malom” címre küldött legutóbbi szerkesztői üzenetünket. Kifogásolja, hogy nem foglalkozunk a kereskedők által előterjesztett beadvánnyal. Hogy tehetnénk ezt meg, amikor nem kapjuk meg tőlük? Nem vagyunk velük olyan jóban. Ha olvastuk volna, bizonyára nem hagytuk volna szó nélkül a „sok malmi vonatkozású megjegyzéssel” készült beadványt. Bizonyára megkérdeznénk azt is, hogy miért nem törődnek a saját dolgukkal? Miért a máséval, ami nem tartozik rájuk.

NÁTRON PAPIRZSÁKOT

közvetlenül szállít, minden méretben,
minden örleményhez 2-3-4
és többértút a

PAPIR- ÉS PAPIRZSÁKÜZEM

BUDAPEST, III., ÁRPÁDFEJELEM-ÚTJA 47
Telefon: 154-505

Arajánlatot és mintaszákokat
készséggel küldünk.

A 400/944. lp. Min. rendelet szerint a papírzsák megrendeléséhez szükséges igazolási irrlapokat az i. t. vevőinknek kitöltési utasítással készségesen megküldjük, illetőleg azt kérésükre szakszerűen kitöltjük.

Előterbe lépett a kizárólagos vámmalmok életkérdése

Írta: **Mester Elek** malomtulajdonos

A szaklapot behatóan foglalkozik azokkal a tárgyalásokkal, amelyek az új gazdasági és örleési idény kérdéseinek megvitatása érdekében illetékes helyen napirendre kerültek.

Ha tisztán csak azokat a probléma-elemeket tekintem, amelyeket a Szövetség a szaklapjában részletezett két beadványában felsorolt és alapos mérlegelés alá bocsátom a sajtó hozzáfűzéseit, akkor érthetően olyan izgalmi állapot válik urrá a kizárólagos vámmalmok körében, ami a mai túlfűtött hangulatban egyáltalán nem kívánatos.

Mi az, ami érthetően és jogosan izgalomba hoz bennünket, vámmalmokat?

Nem más, mint egyrészt az, ami a Szövetség második beadványának 15. fejezetében, mint érdekképviseleti kívánalom kifejezésre jut: nevezetesen a magyar malomipar sürgős racionalizálása, mégpedig még az új termésév beálta előtt. Másodsorban az keltette fel az izgalmat, amiképpen és amilyen gondolatmunkában az imént említett racionalizálási kérdésben az érdekképviseleti tárgyalás lefolyt. A szaklapot meg nem cátoit információja szerint az érdekképviseleti kiküldött urak a racionalizálást a vámorlás teljes kiküszöbölésével lehetségesnek vélik, illetőleg ezen ideát nem tartották elvetendőnek. Ha tehát figyelembe veszem a két jelenséget, nevezetesen azt az ideát, hogy a racionalizálást a vámmalmok feloldozásával vigyük keresztül (mert hiszen a vámorlás kiküszöbölése ezzel egyet jelent) és azt, hogy a Szövetség ezt a megoldást, mint lehetőséget elfogadta, ez a két körülmény, illetve jelenség a következő bírálatra és elvetésre kényszerít.

1. Ha a tárgyaláson részt vett kilenc szövetségi kiküldött a fent említett elgondolás ellen a leghatározottabban és a legerélyesebben nem foglalt állást, akkor az érdekképviselet letért arról az ösvényről, amelyen járt hivatott. A vidéki malomipar érdekképviselete tartozik az egész vidéki malomipari társadalom érdekét kizárólagosan annak előnyére szolgáló, tekintet nélkül arra, hogy kereskedelmi, vegyes-, vagy vámmalmi általános, vagy speciális kérdésről van szó. Olyan megoldáshoz nem járulhat hozzá, nem nyújthat erkölcsi támogatást amely az egyik csoport érdektámogatását szolgálja a másik, vagy harmadik csoport életérdekeinek feloldozásával. Nem kívánok én, a kis vámmalmos, a nagyobb vegyes, vagy kereskedelmi malmokra acsarkodni. Tisztelettel és kellő respekttal tekintek a nagyobb üzemekre. De végtelenül sajnálom, hogy a most folyó tárgyalások légköréből az derül ki (a sajtó egyöntetű kommentálása nyomán), hogy a vegyes és kereskedelmi malmok ildomosnak tartják (a kilenc érdekképviseleti tárgyaló megbízott egy kivételével nagymalmok képviselői voltak) és méltányosnak, de főképpen emberiségnek és igazságosnak látják saját foglalkoztatási lehetőségeiket hatalmi intézkedései gyarapíthatni.

2. Lehet-e racionalizálni most az ötödik évet járó háború korszakában? Hát vajjon most van ennek a problémának komoly időszerűsége? És ez három-négy hónap leforgása alatt minden vonatkozásában keresztülvihető?

A racionalizálás egy évtized óta húzódozó iparpolitikai probléma egészen beláthatatlan következménye. Azt gondolják talán egyesek, racionalizálni pusztán abból áll, hogy leállítottassék ezer vagy kétezer kisebb-nagyobb malom és annak eddigi teljesítményét felzippantják a megmaradók? Gondolnak-e arra, hogy azok tulajdonosait, birtokosait alkalmazotti tömegé teszik, s további megélhetésükről megnyugtati és kártalanítani kell őket.

És ha mindezek a feltételek nehéz és komplikált megoldása a béke évtizede alatt is nehézzé, eleddig megoldhatatlanná tették a keresztülvitelt, akkor miként lehetséges három-négy hónap alatt tét alá hozni ezt a kérdést amikor gazdasági szerveinknek ennél sokkal égetőbb problémákat kell megoldani.

Igen tisztelt érdekképviselet! Ne jog és életlehetőségmegvonás legyen a jelszó, ne a vámorlás összeállításáról, vagy éppenséggel kijelölési rendszerről tárgyaljon a Szövetség, hanem ellenkezőleg a vámorlásnak olyan a termelő és a malomipar érdekét szolgáló szabályozásait propagáljuk, ami általános közérdeket képez, s amiről a Malomújság március 1-i számában már írtam is.

Ne egymás jogait nyírbáljuk, hanem valamenyünk közös nehézségeit igyekezzünk enyhíteni és kiküszöbölni.

Felelős szerkesztő: **DR. KARÁCSON ANDRÁS**
Felelős kiadó: **DR. KARÁCSON JENŐ**

Merkantil-nyomda, Budapest, VIII., Vajda Hunyad-u. 43. Tel.: 143-679
(Felelős vezető: Horváth Ferenc.)

MESTERVIZSGÁRA — TOVÁBBKÉPZÉSRE
CSIZMAZIA-NÁDAS
A MALOMIPAR
TECHNOLOGIÁJA

223 OLDAL — 180 ÁBRA
ÁRA FÜZVE 12.— P, KÜTVE 18.— P
K A P H A T Ó A

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA
KIADÓHIVATALÁBAN: BPEST, V., KATONA J.-U. 14

Hirdessen a szaklapban!